

lehtimaan kolmen alakäisen lapsen toimeentulosta. Ovatpa jotkut luultavasti käyneet kauntin avunkin kieltämässä, vaikka sekään ei suinkaan ole kadehtittavan suuri, että sillä yksinänsä toimeentulisi. Kyllä yhteiskunta pitäisi olla sellainen, että olisi kaikilla toimeentulo mahdollisuutta, eikä liikaa muutamilla harvoilla. Yhteiskunnan tulisi ehdottomasti huolehtia työläisten lapsista silloin, kun isä uupuu ja heittää kaiken huolen äidin hartaille. Sanotaan aina, että "tulevaisuus on lasten!" Mutta täällä se ei suinkaan näytä siltä. Toista on Neuvosto-Venäjällä, jossa tehdään kaikki, mitä suinkin on mahdollista lasten ja äitien hyväksi. Vaikka siellä on kovat ajat tällä kertaa, niin sitenkin siellä pidetään lapsista hyvää huolta.

Täällä on kohta pari kuuta ollut kivimiesten lakko. Uniot rikki "uvoim paja" tilalle, huutavat kapitalistit. Se on työnantajien sotahuuto. Maksavat mitä maksavat rikkureille. Ovatpa jo ostittain niitä onnistuneet saamaan. Saavat häätäntyneitä ja kurjia ihmisiä muualta tuohon rikkurin viheläis. ammattiin, syömään järjestyneiden työläisten suusta leivän. Lopetan jo ja Hsään toiste.

Ensikertalainen.

RAYMOND, WASH.

Kun ei ole nykyinen pitkään aikaan Raymondista kirjoituksia, niin päätin kirjoittaa jonkun rivin, että ei maailmalla luulla täällä vallan nukkutavan.

No mitäkö sitten hommataan.

Täällä sitä vasta oikein hommaataan ja häärätään. Ompeluseuran naiset valmistavat töitään, ja olen kuulut kuskelta, että ne työt vielä myydäänkin ennenkuin vuosi on kaikki, vaikka en vielä tiedä aikaa milloin se tapahtuu. Sitten sen tiedämme, kun kokoonnumme haalille jouluk. 1 p:nä iltana keskustelemaan ja päättämään yksimielisesti, että koska ne myyjäiset voidaan pitää. Toivon, että kaikki ottavat täällä tämän kehoituksen huomioon ja tulevat haalille yllämainittuna päivänä kello 7 illalla. Pitäisi päästä siihen, että ei aina samojen henkilöiden tarvitse toimia, vaan jokainen sinne saapisi tulemaan. Toivoisin myös, että jätettäisiin naisten kesken pois se tavallinen halpamainen arvostelu toisiamme kohtaan. Eihän meillä naisilla kellään ole niin kehuttavat olot, että tarvitseisi missään suhteessa toisiaan kadehtia. Varsinkin tällaisena aikana. Tosi tar-molla on meidän käytävä yhteispyrinnöihin, että saavuttaisimme kerran sen päämäärän, johon pyrimme.

Ensikertalainen.

ROSEGROVE, ONT. CAN.

Täällä meidän farmikylällä tapahtui vihdoinkin niin tärkeä asia, jota en malta olla mainitsematta Toverittaren lukijoille.

Täällä käväsi 27 p:nä Lokakuuta S. S. Järjestön sihteeri A. T. Hill puhumassa, se olikin meille tervetullut, sillä se oli ensi kerta kun täällä kävi työväen puhuja, vaikka täällä on suomalaisia asunut jo lähes kymmenen vuotta.

Puheen loputtua puhuja ehdotti että jos perustetaan S. S. Osasto. Ensin olimme epäilevällä kannalla vaan sitten äänestettiin ja se puoli voitti, että perustetaan. Ja sitten alettiin nimittää kirjoittamaan ja jäseniä yhtyi heti 20. Nyt jälkepäin on yhtynyt useita, joten ei enää ole koko seudun suomalaista kun neljä farmaaria, jotka

vielä luottavat porvarien ja jumalan apuun, eivätkä vielä huomaa sitä tärkeää asiaa, että meidän on itse liityttävä siihen joukkoon, joka todella toimii työläisten aseman parantamiseksi ja työskennellä sen eteen kykyimme mukaan.

Tervehtäin teitä:

Maiju.

DETROIT, MICH.

Katsellessa Toveritarta, niin näyttää niinkuin se kirjoittaminen siihen täältä aina kuuluisi yksin minulle. Tässä ompeluseuran puolesta toveritar Kuparinen huomautti, että ei osastonkaan kirjeenvaihtaja täytä tointa. Minä olen luullut, että minun aikani loppui puolivuodelta, vaikka minä kyllä aina joskus olen koettanut kirjoittaa. Vaan nyt on vierähtänyt monta kunkautta kun ei ole tullut kynää käteen otettua. Ompa tässä syitäkin ollut.

No, nyt on toverien ja toveritarten ruvettava innokkaasti toimimaan, että haali pysyy pystyssä, että ei se joudu porvarien kynsiin.

Marrask. 12 p. oli alkajaisjuhlat House of Masses'ssa.

Osasto muutti yhdeksi ylläpitäjäksi siihen taloon, ja vuokrakin on halvempi, kun edellisessä paikassa. Jos täällä ei ole niin mukavuuksia, kun siellä oli, niin täällä on tilaisuus niistä joltain korjata. Vuokra tästä joutuu työläisten omistamaan taloon, eikä millekään porvariklubille.

Toveri Pekka Juvonen sanoi jäähyväiset Detroitin tovereille. Hänen päämääränsä oli itä-Venäjälle. Siellä tarvitaan hänenlaisia miehiä, vaikka tarpeen ne täälläkin olisi, vallankin nykyaikana, kun ihmiset ovat niin häilyväisiä. Vaan kun hänen vuoro oli mennä, niin toivotaan vaan hauskaa matkaa.

Työttömyys ja kurjuus täällä on kukassaan. On hyvin vähässä määrässä niitä, jotka saavat vielä työtä tehdä ja palkat menevät aina alemmaksi, vaan vuokrat kyllä pysyvät korkeana.

Viinamäen työssä kuuluu olevan kiirettä. Täytyyhan ihmisten viimeiset penninsä sinne viedä, että nälkä pikemmin tulisi.

Suomalaisia naisiakin on kuulema viinan kauppalina. Millaisia lapsia sellainen nainen voi kasvattaa, joka itsensä noin aies antaa, kun porvarien kätyriksi myrkyttämään työläisten ruumiita ja sieluja. Nyt juuri, kun pitäisi olla terve sielu terveessä ruumiissa. Kaikkien työläisten pitäisi olla valveilla ja aina olla valmis. Ei tiedä millä hetkellä on tarvis astua rintamaan taistelemaan työläisten oikeuksien puolesta.

Alkoholi se oli, joka Suomessakin niin monta vei väärrälle puolelle. Kun saa ryyppyn päähän ei ole köyhä eikä kipeä!

Niin, miehet, jos meinaatte olla miehiä, niin pysykää pois sellaisista verkoista. Alkää olko nenästä vedettävä. Olkaa miehiä silloin kun miestä tarvitaan.

Täytyy sanoa, että Suomen postiväki on tullut kovin lukuhaluiseksi, koska minä tilasin serkulleni Toverittaren, eikä koko vuodessa saapunut perille kuin kaksi lehteä, toinen kesäkuussa ja toinen syyskuussa. Kai ne siellä Myllykosken asemalla tuumailevat, että ei se puukittytty niin paljon tietoa tarvitse. Onhan se tiennyt sen oikean puolen jo ennenkin.

Minun piti vielä huomauttaa miehille, kun moittivat ompeluseuraa, että ei ole paljon saatu työtä tehdyksi. Syy ei ole laiskuus yksinään. Vaan syy on siinä, että niin moni vaimo saa lähteä ulos työhön 3—5 päivänä viikossa ja siinä sivussa hoitaa kotia, niin ei siinä paljo jouda käsitöitä tekemään. Ne kuuluisi nykyään miehille, vaan mitä he tekevät, suutaan soittavat, siinä kaikki!

Kun työsuhteet paranevat niin me istumme kotona ja neulomme ja kudomme sukkaa.

Ja toivon, että te miehet tilaatte vaimoillenne Toverittaren joululajaksi.

Toveriuudella:

Emilla Virta.

NEWPORT, N. H.

S. S. Klubin toimesta esitettiin lokak. 23 p. näytöskappale: "Savu-uhril." Esitys ei sujunut erittäin hyvin, monista eri syistä. Kappaleen piti esitettävän jo aikoa ennen, vaan kun meillä on vuokrahaali, niin tuliti se kieltämään, vaikka oli ennen meille luvattu. Joten esitys jäi sen varaan, että näytetään, jos voidaan näytellä. Niinollen ei oltu harjoiteltu eikä kyllin hyvin roolia luettu. Se teki suurta häitää. Mutta näyttelijät sanoivat, että seuraavalla kerralla se palkitaan. No niin. Sitten oli työkokous lokak. 23 p., jossa keskusteltiin monista tärkeistä kysymyksistä, joita ei kuitenkaan viitsi erikseen tässä kaikkia mainita.

Uusina jäseninä yhtyi osastoon seuraavat toverit: Oiva Mattila, Will Hendrickson, Jack Jaskari. Edellisessä kokouksessa hyväksyttiin seitsemän. Joukkomme siis kasvaa — ja sen voima on murtumaton!

Meillä kävi puhumassa toveri Martin Hendrickson 24—25 p. lokak. Toveri H. vanhana veteraanina toi esille työväenliikkeen kulkua aina varhaisilta ajoilta aina tämän päivän tärkeisiin kysymyksiin saakka. M. m. toi hän esille suomalaisen järjestön menneisyyden ja myös millä tavalla S. S. J. tänäpäivänä suhtautuu mailman vallankumoukselliseen liikehtimiseen. Hän myös mainitsi Raivaajan herrojen teoista, joita he ovat tehneet joukkojen palkkaa nauttivina edustajina, ja kuinka heidän rehellisyyteensä on luotettu, jota heillä ei kuitenkaan ole ollut. En enempää selosta tov. Hendricksonin puhetta, sillä ne kuulivat sen, jotka saapuvilla olivat. Sanon vain, että useammin pitäisi käydä meillä sellaisia puhujia.

Jätän tällä kertaa tähän ja Hsään kun aika myöten antaa.

Tervehtien kaikkia Toverittaren lukijoita: — Muija.

TERVEHDYS LÄNNELTÄ!

Kolmas kuukausi on jo kulumassa siitä ajasta kuin läksin W—ta. Sinne jui paljon tovereita, joille lähteissäni lupasin kirjoittaa, mutta joka lupaus vielä on täyttämättä. Ajattelin kirjoittaa teille kaikille yhteisen kirjeen, jos meidän Toverittareissa sattuisi olemaan pieni nurkka täytettävänä.

Täällä näkyy elämä menevän samaan malliin kuin muuallakin. Suomalaiset ovat ryhmittyneet kukin omaan nurkkaansa, niin "jumalan lapset" kuin mailman lapsetkin. "Toveri tavalla" isännöi vasemmistolaiset ja onkin heillä mukheka sekä monenlaisilla makuvuoksilla varustettu haali. Tähän asti on minusta näyt-

tänyt, että näytelmäseura on tämän osaston alaosastoista toiminta intoisin, ompeluseura on kyllä olemassa, samoin laulu ja voimisteluseurat, mutta osanotto niihin — etenkin voimisteluseuraan — on hyvin laimeaa. Urheilua ei harrasteta nimeksikään, vaikka kaupungin puolesta on mitä parhain harjoituskenttä. Olen kuulut, että siellä saa käyttää vapaasti kaikkia urheiluvälineitäkin.

Näin syyskesällä ja vielä syksylläkin näkee silmiä kaikkialla auringon polttamaa nurmea ja ensi näkemältä tekee se vastatulleeseen oudon ja ikävän vaikutuksen, etenkin kuin tulee idästä päin, missä koko luonto siihen vuoden aikaan vihannoi. Mutta sen sijaan näkee täällä melkein joka "haussin" pihamaalla mukheita paimupuita ja ne vaikuttavat hyvin juhallisesti. Kukat mitä erilaisemman kirjavat, ovat aivan yleisenä koristuksena jokaisen "jaartilla". Työläisten kaupungin osa on alhaalla, lähellä meren rantaa, jossa myöskin sijaitsee tehtaita. On siis itsestään selvää, että näköala täällä ei ole niin kaunis, eikä ilma niin puhdasta kuin on pari mailia mäkeä ylös, missä rikkaitten asunnot ylpeinä kohoavat silmää hivelevässä ympäristössä.

Vietin jonkun viikon Redwood Valley nimisessä paikassa, se on tästä meren rannalta 122 mailia sisämaahan, korkeitten vuorten ympäröimä pieni kylä. Siellä sijaitsee suomalaisen omistama 1500 eekkerin suuruinen farmi, nimeltä "Finnish Colony". Nykyään asuu siinä 12 perhettä Co-operatiivisesti. Se on kesällä hauska kämppöys paikka, ja kuin muistelen sen vilpoista joen rantaa sen kluvas saunan suloista löylyä ja L—in mamman hyviä "hatkeekkiä", niin vesi kielelle valahtaa. Panin merkille, että nämä kansalaiset ovat tiedenhaluista väkeä, koska tähänkin pieneen "seurakuntaan" tilattiin Toveria ja Toveritarta, Industrialistia, Päivälehteä ja New Yorkin Uutista. Ei sitä suotta sanota, että "niin monta mieltä kuin miestä."

Toveruus tervehdysin:

A. M.

25c ROMAANEJA

Hauskoja, mielenkiintoisia romaaneja, joista jokainen hallitsee lukijan jännittyneenä kirjan viimelehteen asti, on kirjakaupastamme saatavana suurella erikoistarjouksella. Näitä kirjoja me myymme kahdellakymmenellä sentillä kappaleen, jos tilauksenna on dollarin tai sitä suuremmalle summalle. Säästätätkä itsellenne 20 pros. ja ostakaa heti.

Vankila.
Leivän Haussa.
Pimeydessä.
Elämän Unelmia.
Ursula Tadin Onnettomuus.
Keikari.
Viitta.
Voime Ihminen.
Markiisitar.
Miss Harriet.
Kolme Kohtausta.
Punainen Viiva.
Dubrovnik.
Vieras Rouva.
Väkevin.
Lehtiporvarit.
Mumu.
Neljä Päivää.
Seikkailu Uudenvuoden Yönä.
Nivernan Kaunotar.
Kuinka Vaimon Sain.
Kolme Kertomusta.
Albert Edelfelt.
Susi.

Valitse kirjat ennenkuin lasket tämän ilmoituksen kädestäsi ja lähetä tilaus yhden dollarin kanssa

Toverin Kirjakauppaan

Box 99, Astoria, Ore.